परिशिश्ट - 3 (KYC दस्तावेजां खातीर)

SEBI आनी कमोडीटी ऍक्सचेंजान (Commodities Exchanges) नेमून दिल्ल्या प्रमाणें वांगडी (Members/ Stock Brokers)

अधिकृत व्यक्ती (Authorized persons) आनी क्लायंट (client / investor) हांचे हक्क आनी बंधनां

- 1. नियम, पोटनियम आनी वेवसायीक कायदे /ऍक्सचेंजीच्या नियमनांत/ सॅक्युरिटीस ऍन्ड ऍक्सचेंज बोर्ड ऑफ इंडिया (एसईबीआय) आनी ताणी वेळच्या वेळार जारी केल्ल्या सर्क्युलरां/सुचोवण्यां प्रमाणें विनिमय करपा खातीर मान्यताय दिल्ल्या कमोडीटीस (commodities)/करार/हेर साधनां वांगडा क्लायंटानीं गुंतवणूक/वेपार करचो पडटलो.
- 2. ऍक्सचेंजच्या नियम, पोटनियम आनी वेवसायीक नियमांक आनी ताणी वेळच्या वेळार जारी केल्ल्या सक्युंलरां/सुचोवण्यांक आनी SEBI च्या नियम आनी कायद्याक आनी पदार आशिल्ल्या अंमलबजावणी करपी सरकारी अधिकाऱ्यांनी वेळच्या वेळार जाहीर केल्ल्या अधिसुचोवण्यांक वांगडी, अधिकृत व्यक्ती आनी क्लायंटान पाळो दिवचो पडटलो.
- 3. क्लायंट कमोडीटीस (Commodities) आनी/वा व्युत्पन्न करारांचो वेव्हार करपाच्या वांगड्याच्या क्षमतेचेर समाधानी आसचो आनी वांगड्या मार्फत तांच्या मागणेची अंमलबजावणी करपाक इत्सुक आसचो पडटलो आनी क्लायंटान वांगड्या वरवीं अंमलबजावणी करच्या आदीं वेळा वेळार वांगड्याच्या तशा क्षमताये बद्दल समाधान करून घेवचें पडटलें.
- 4. वांगड्यान सातत्यान क्लायंटाच्या विश्वसनीयते बद्दल आनी अर्थीक संपन्नते बद्दल आनी उपलब्ध करच्या आशिल्ल्या सेवेच्या समर्पक गुंतवणूक उद्दिश्टां बद्दल स्वताचें समाधान करून घेवचें पडटलें.
- 5. वांगड्याच्या करपा आशिल्ल्या वेवसाया खातीरच्या लागणूकीचें हातूंत वांगडी कृती करता ती लागणूक आनी क्षमता, कसल्योय मर्यादा हांचो समावेश आसता, ताचे तंतोतंत स्वरूप क्लायंटाक कळचें देखून, वांगड्यान पांवलां उबारचीं पडटलीं.
- 6. वेवसायीक व्यासंगाच्यो गरजो
 - a. अर्थीक करार वा ताचे खाला खंयच्याय लागणुकीचें पालन करतना वांगड्यान वेवसायीक व्यासंगाचो उपेग करूंक फावो.
 - b. "वेवसायीक व्यासंग" म्हणल्यार वांगड्याक क्लायंटा वांगडा वेव्हार करतना वापरपाचें कौशल्य आनी घेवपाची काळजी, हातूंत आसपावता
 - i. प्रामाणिकपणान देवाणघेवाण:
 - ii. सद्भावनेचें मूलतत्व;
 - iii. क्लायंटाक आशिल्लें ज्ञान, अणभव आनी कसब;
 - iv. अर्थीक उत्पादांत* आशिल्ल्या जोखमीचें स्वरूप आनी अंश वा क्लायंट दिता ती अर्थीक सेवा; आनी
 - v. क्लायंट वांगड्याचेर कितलो अवलंबून आसा.
 - *कमोडीटी साधित करार
- 7. अधिकृत व्यक्तीन क्लायंट (क्लायंटां) वांगडा देवाणघेणाव करतना वांगड्याक गरजेचें सहकार्य आनी आदार दिवचो पडटलो.

क्लायंटाची म्हायती

- क्लायंटान वेळा वेळार वांगड्याच्या गरजे प्रमाणें लागपी तपशील पुरायेन "खातें उगडपाच्या फॉर्मांत" तेंक्याच्या तपशीला सयत भरप, कमोडीटी ऍक्सचेंज/SEBI न सक्तीचें केलां.
- 9. खातें उगडपाच्या दस्तावेजांनी सगळ्या सक्तीच्या गरजांची म्हायती क्लायंटान स्वता करून घेवची पडटली. क्लायंटान, वांगड्यान उल्लेख केल्लीं अतिरिक्त पोटवाक्या वा दस्तावेज सक्तीचे आसचे नात; ताका लागून क्लायंटाची विशेश स्विकृती निर्णायक आसतली.
- 10.क्लायंटान खातें उगडपाच्या वेळार आनी ते उपरांत उपलब्ध केल्ल्या 'खातें उगडपाच्या फॉर्मांत' दिल्ल्या म्हायतींत किदेंय बदल जालो जाल्यार क्लायंटान तत्काळ वांगड्याक बरोवन अधिसुचीत करचे पडटले; हातूंत अर्जीची समाप्ती/दिवाळखोर अर्जी वा ताका अर्थीक फटको बसपी खंयचोय खटलो हांचो समावेश आसता. क्लायंटान नियमीत पणान वांगड्याक अर्थीक म्हायती उपलब्ध/अद्यावत करूंक जाय.

11.A. अर्थीक कराराच्या अयोग्य अटींपसून संरक्षण**

- a. नॉन-नेगोशियेटेड कराराच्यो अयोग्य अटी गैरलागू जातल्यो.
- b. अट अयोग्य आसता जर ती -
 - अर्थीक कराराच्या खाला पक्षांच्या हक्क आनी लागणूकांक अर्थपूर्ण असंतूळण करता, क्लायंटाचें लुकसाण करता; आनी
 - ii. वांगड्याच्या कायदेशीर हितसंबंदाच्या राखणे खातीर गरजेचें ना.
- c. अट अयोग्य आसा हें थारावपाचे घटक, हातूंत आसपावता
 - i. अर्थीक करारा खाला देवाणघेवाण जावपी अर्थीक उत्पाद वा अर्थीक सेवेचें स्वरूप:
 - ii. अटीच्या पारदर्शकतायेचो आवाठ;

**कमोडीटी ऍक्सचेंजीनी उपलब्ध केल्ले करार

- iii. हेर तत्सम अर्थीक उत्पाद वा अर्थीक सेवां खातीर हेर अर्थीक कराराकडेन तुळा करपाक क्लायंटाक मान्यताय दिता ती शीममेर; आनी
- iv. पुराय अर्थीक करार आनी तो अवलंबून आशिल्ल्या हेर खंयच्याय करारांच्यो अटी.
- d. अट पारदर्शक आसता जर ती
 - i. ती क्लायंटाक समजता त्या स्वच्छ-नितळ भाशेंत स्पश्ट केल्ली आसा;
 - ii. ती वाचपाक मेळपी आनी स्पश्ट सादर केल्ली आसा; आनी
 - iii. अट लागू जावपी क्लायंटाक वाचपाक उपलब्ध आसा.
- e. जर अर्थीक करारांतली अट 11.A.c मुद्द्यांत दिल्ले प्रमाणें अयोग्य आसा जाल्यार, अयोग्य अटीच्या अंमलबजावणे शिवाय अर्थीक करार लागू जावंक शकता जाल्यार त्या अयोग्य अटी शिवाय हेर अटी लागू जातल्यो.

- a. "नॉन-नेगोशियेटेड करार" म्हणल्यार करार जांच्यो अटी, मुद्दो 11. C. त समाविश्ट (सकयल दिल्ल्यो) अटी सोडून, अर्थीक करारा वरवीं पक्षांमदी देवाणघेवाण जायना आनी तातूंत आसपावता –
 - एक अर्थीक करार जातूंत, क्लायटा परस, वांगड्याक अर्थीक करारांतल्यो अटी थारायतना वाणपण करपाचें चड सामर्थ्य आसता; आनी
 - ii. एक प्रमाणित स्वरूपाचो करार.
- b. "प्रमाणित स्वरूपाचो करार" म्हणल्यार 11.C मुद्द्यांत समाविश्ट अटी सोडून अर्थीक करार जो क्लायंटा खातीर वाटाघाटी करपा सारको आसना.
- जरी अर्थीक करारांतल्या कांय अटींची फॉर्मांत वाटाघाटी करप शक्य आसलें तरी, अर्थीक करार घडये नॉन-नॅगोशियेटेड करार म्हूण संबोधलो वतलो जर –
 - i. अर्थीक कराराचें एकंदरीत आनी वास्तविक मूल्यांकन; आनी
 - ii. अर्थीक करारा भोंवतणची वास्तविक परिस्थिती
- d. अर्थीक करार नॉन-नॅगोशियेटेड म्हूण केल्ल्या दाव्यात, प्रतिनिधीत्वाची लागणूक ही वांगड्याचेर आसता.

11. C.

- a. वयलें अर्थीक कराराच्या अटीक लागू जावचें ना जर तें
 - i. अर्थीक कराराच्या मजकूराची व्याख्या करता;
 - ii. अर्थीक करारा खाला अर्थीक उत्पाद वा अर्थीक सेवेच्या तजवीजे खातीर, फारीक जावपी वा फारीक करपा आशिल्लो दर थारायता आनी क्लायंटाक पुरायेन तशें उगड करतात; वा
 - iii. खंयच्याय कायदो वा नियमा खाला तो गरजेचो आसता, वा स्पश्टपणान अनुमती दिल्ली आसता.
- b. खंयचीय संबंदीत घडणूक घडपाक वा न घडपाक जें जापसालदार आसता अशा रकमेच्या फारीकसाणेक मुद्दो 11.C लागू जायना.
- 12.वांगडी आनी अधिकृत व्यक्तीन क्लायंटाच्या खातें उगडपाच्या फॉर्मांत दिल्लो सगळो तपशील वा क्लायंटा संबंदींची हेर कसलीय म्हायती वांगड्यान गुपीत राखूंक जाय आनी खंयचोय कायदो/नियमना सामकार सादर करचे पडटा ते सोडल्यार संबंदीत म्हायती ताणी हेर खंयचोच व्यक्ती/अधिकारी हांचे कडेन उघड करूंक फावोना. क्लायंटा कडल्यान तशी अनुमती घेवन वांगड्यान म्हायती खंयच्याय व्यक्तीकडेन उघड करूं येता.

13.A. व्यक्तिगत म्हायतीची राखण आनी गुप्तताय

- a. "व्यक्तिगत म्हायती" म्हणल्यार खंयचीच म्हायती जी क्लायटाकडेन संबंदीत आसता वा क्लायंटाची वळख प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षरित्या उघड करूंक अनुमती दिता, आनी हातूंत आसपावता –
 - i. नांव आनी संपर्काची म्हायती;
 - ii. बायोमॅट्रिक म्हायती, व्यक्तिच्या संदर्भांत
 - iii. वेव्हाराच्या संबंदीत म्हायती, अर्थीक उत्पादांच्या सांठ्या विशी
 - iv. अर्थीक सेवांच्या वापरा संबंदातली म्हायती; वा
 - v. हेर तत्सम म्हायती.

- a. एका वांगड्यान करूंक फावो
 - i. अर्थीक उत्पाद वा अर्थीक सेवेच्या तजवीजे खातीर लागपी म्हायती सोडल्यार क्लायंटाची व्यक्तिगत म्हायती एकठांय करची न्हय;
 - ii. क्लायंटा कडेन संबंदीची व्यक्तिगत म्हायती गुपीत राखप आनी मुद्दो 13.B.b. हातूंत स्पश्ट सांगिल्ली आसा तें सोडल्यार, तिसऱ्या पक्षा कडेन ती उघड करप ना;
 - iii. क्लायंटाकडेन संबंदीत खंयचीय व्यक्तिगत म्हायती अचूक आसा, वेवस्थीत आसा आनी पुराय आसा हाची खात्री करून घेवपाचो यत्न करप;
 - iv. नियामक उल्लेख करूंक शकता ती सोडल्यार, क्लायंट तांच्या व्यक्तिगत म्हायतीचो माफक ऍक्सॅस मेळोवंक शकता हाची शहानीशा करप; आनी
 - v. वांगड्याकडेन आशिल्ली व्यक्तिगत म्हायती अचूक, वेवस्थीत आनी पुराय आसा हाची शाहनीशा करूंक क्लायंटांक तांच्या व्यक्तिगत म्हायतींत परिणामकारक संदीची मेकळीक दिवप.
- b. एक वांगडी क्लायंटाची व्यक्तिगत म्हायती तिसऱ्या पक्षाकडेन तेन्नाच उघड करूंक शकता जर
 - ं. क्लायंटाक हयकार दिवपाक न्हयकार दिवपाची फावोशी संद दिल्या उपरांत, म्हायती उघड करपा खातीर ताणे क्लायंटाची पूर्व लिखीत संमती घेतिल्ली आसल्यार;
 - ii. क्लायंटान उघड करपाचो निर्देश दिल्लो आसल्यार;
 - iii. नियामकान उघड करपाक हयकार दिला वा आदेश दिला जाल्यार, आनी संबंदीत कायदो आनी नियमन ताचेर बंदी घालीना तोमेरेन, क्लायंटाक तशा कायद्या वा नियमना खाला तशा उघडसाणे आड उबो रावपाची संद दिल्ली आसल्यार;
 - iv. खंयचोय कायदो वा नियमना खाला तशी उघडसाण गरजेची आसल्यार, आनी तत्सम कायदो वा नियमनान ताका बंदी घाल्ली नासल्यार, तश्या उघडसाणी आड क्लायंटाक कायदो वा नियमना खाला उबो रावपाची संद दिल्ली आसता:
 - v. उघडसाण ही क्लायंटा कडेन अर्थीक उत्पाद वा अर्थीक सेवेच्या तजवीजे कडेन प्रत्यक्ष संबंदीत आसता, जर तो वांगडी –
 - 1. व्यक्तिगत म्हायती तिसऱ्या पक्षांक वांटूक शकतात हाची म्हायती आदींच क्लायंटाक दिता जाल्यार; आनी
 - 2. ह्या भागांत पाळटात त्याच प्रमाणें तिसरो पक्ष लेगीत व्यक्तिगत म्हायती गुपीत दवरतलो हाची तजवीज करता जाल्यार; वा
 - vi. वास्तविक वा संभाव्य फटींगपण, अनिधकृत वेव्हार वा दावे हांच्या पसून राखण करपा खातीर म्हायती उघड केल्ली आसा, ह्या भागांत स्पश्ट केल्ले प्रमाणेंच तिसरो पक्ष लेगीत व्यक्तिगत म्हायती गुपीत दवरपाची तजवीज करता जाल्यार.-
- c. "तिसरो पक्ष" म्हणल्यार वांगडी आशिल्ल्याच गटाचो व्यक्ती धरून, संबंदीत व्यक्ती सोडून हेर खंयचोय व्यक्ती.

- 14.A. आरंभीक आनी फुडें लेगीत स्पश्ट उघडसाणीची गरज
 - a. म्हायतीगार वेव्हाराचे निर्णय घेवपाक क्लायंटाक गरजेची आसपी योग्य म्हायतीची उघडसाण करपाची आत्री वांगड्यान करूंक फावो.
 - b. योग्य उघडसाणी खातीर, म्हायती दिवंक फावो ती
 - i. क्लायंट अर्थीक करारांत प्रवेश करच्या आदीं, अशे तरेन क्लायंटाक म्हायती समजून घेवपाक फावोसो वेळ मेळपाक पावतलो:
 - ii. लेखी आनी विशिश्ट वर्गा कडेन संबंदीत क्लायंटाक समजता अशे तरेन; आनी
 - क्लायंटाक अर्थीक उत्पाद वा अर्थीक सेवा हेर अर्थीक उत्पाद वा अर्थीक सेवांकडेन योग्य रितीन तुळा करूंक मेळटल्यो अशा पद्दतीन.
 - c. अर्थीक उत्पाद वा अर्थीक सेवा हांच्या कडेन संबंदीत क्लायंटाक उघड करपाच्या म्हायतीचे प्रकार, हातूंत ही म्हायती आसपावंक शकता
 - i. अर्थीक उत्पाद वा अर्थीक सेवा, हातूंत तांची खाशेलपणां, क्लायंटाक जावपी लाभ आनी आशिल्ल्यो जोखीमो हांचे सयत ठळण वर्णन आसचें;
 - ii. अर्थीक उत्पाद वा अर्थीक सेवे खातीर करपाची फारीकसाण वा फारीकसाण मेजपाची पद्दत;
 - iii. अर्थीक उत्पाद वा अर्थीक करारांतल्या खंयच्याय अटीचो परिणाम वा भायरावणी, अस्तित्व;
 - iv. वांगड्याचें स्वरूप, योगदान आनी हक्क, हातूंत ताची वळख, नियामक स्थिती आनी संबंदांचो समावेश आसता;
 - v. वांगड्याचो संपर्काचो तपशील आनी वांगडी आनी क्लायंट हांच्या मजगती जावपाच्या दळणवळणाच्यो पद्दती;
 - vi. विशिश्ट कालावधी भितर अर्थीक करार संपुश्टांत हाडपाचो क्लायंटाचो अधीकार; वा
 - vii. खंयच्याय कायदो वा नियमना खाला क्लायंटाचे अधिकार.

14.B.

- a. वांगड्यान अर्थीक उत्पाद वा अर्थीक सेवा मेळोवपी क्लायंटाक, मुखावयली म्हायती स्पश्ट करची पडटा–
 - ं. क्लायंट अर्थीक उत्पाद वा अर्थीक सेवा पुरवण मेळयता तेन्ना मुद्दो 14.A खाला स्पश्ट केल्ल्या म्हायतींत जाल्लो कसलोय वास्तविक बदल;
 - अर्थीक उत्पाद वा अर्थीक सेवांनी दिल्ले हक्क आनी अधिकार हांचें मूल्यांकन करपाक लागपी,
 क्लायंटा कडेन आसपी अर्थीक उत्पादाचें सादरीकरण वा स्थिती कडेन संबंदीत म्हायती;
 आनी
 - iii. हेर तत्सम म्हायती.
- b. अविरत प्रगटीकरण करूंक फावो
 - i. खंयचोय वास्तविक बदल वा खंयच्याय माफक अवधीच्या अंतराळा वेळार, लागू जाता ते प्रमाणें, योग्य वेळेच्या कालावधीत; आनी
 - ii. त्या वर्गाकडेन संबंदीत क्लायंटाक समजता अशा पद्दतीन आनी लेखी.

मार्जीन (फायदो)

- 15.क्लायंटान तो वेपार करता त्या भागात (भागानीं) SEBI न निर्देश दिल्ले प्रमाणें वा वांगडी वा ऍक्सचेंजान स्पश्ट केल्ल्या प्रमाणें आरंभीक फायदे, प्रतिबंधीत फायदे, विशेश फायदे वा हेर तत्सम फायदे फारीक करचे पडटले. वांगडी ताच्या एकमात्र आनी पुराय तारतम्यान अतिरिक्त फायदो (एक्सचेंज, SEBI गरजे नासल्यार लेगीत) घेवंक शकता आनी दिल्ल्या वेळेंत क्लायंटान तो फारीक करप बंधनकारक आसता.
- 16.क्लायंटान फारीक केल्लो पगार ताका सगळ्याच देयांतल्यान मुक्त करताच अशें ना हें क्लायंटाक समजता. सातत्यान सुरळीत रितीन फायदो फारीक करून लेगीत ताच्या वेपाराच्या समेटा वेळार, क्लायंटाक, करारांत नमूद/स्पश्ट केल्ले प्रमाणें आनीक रक्कम भरची पडूं येता.

उलाढाल आनी समेट

- 17.क्लायंट कमोडीटी/व्युत्पन्न कराराची खरेदी वा विक्री खातीर लेखी वा तशा पद्दतीन वा स्वरूपांत, क्लायंट आनी वांगड्या मदीं जाल्ल्या परस्पर सहमतीचेर आदारीत, कसलोय आदेश दिवंक शकता. वांगड्यान, क्लायंटाक नेमून दिल्ल्या फकत एकमेव क्लायंट परिभाशेतूच आदेशाचे पालन आनी क्लायंटाच्या वेपाराची अंमलबजावणी करपाक जाय.
- 18.वांगड्यान क्लायंटाक वेपार/समेटांची चक्रां (सॅटलमॅंट सायकल), धाडप/पगार नियोजन, वेळार वेळार जावपी खंयचेय बदल हांची म्हायती दिवची पडटली आनी जंय वेपाराची अंमलबजावणी जाता थंयच्या कमोडीटी एक्सचेंजीच्या तशा नियोजनां/कार्यपध्दतीक पाळो दिवप ही क्लायंटाची जापसालदारकी आसता.
- 19.क्लायंटान दवरिल्ली अनामत रक्कम वेगळ्या खात्यांत, ताच्या/तिच्या स्वताच्या खात्या परस वा हेर कोणाय क्लायंटाच्या खात्या परस खेरीत दवरता आनी वांगडी, SEBI च्या मार्गदर्शक तत्वां, कायदे, सुचोवण्यो आनी/वा ऍक्सचेंजीच्यो सुचोवण्यो आनी नेम, कायदे, सोडल्यार ताच्या/स्वता खातीर वा हेर खंयच्याय क्लायंटा खातीर वा हेर कसल्याय उद्देशा खातीर वापरना म्हणपाची खात्री वांगड्यान दिवंक जाय.
- 20.ऍक्सचेंज (ऍक्सचेंजी) जेन्ना वेपार रद्द करतात तेन्ना क्लायंटाच्या वतीन जाल्लो/जाल्ले तसले सगळे वेपार थंयच्या थंयच रद्द थारतात, वांगडी क्लायंट (क्लायंटां) वांगडचे संबंदीत करार रद्द करपाक मेकळो आसता.
- 21. ऍक्सचेंजीन अंमलांत हाडिल्ल्या उलाढालींक वेपाराची अंमलबजावणी जाल्ल्या सुवातेवयल्या ऍक्सचेंजी खाला जारी केल्ले नियम, पोटनियम आनी वेवसायीक नेम आनी सर्क्युलरां/सुचोवण्यो लागू जातात आनी ऍक्सचेंजीच्या कायद्यांत उल्लेख केल्ले प्रमाणें ऍक्सचेंजीचे नियम, पोटनियम आनी वेवसायीक नेम आनी तांच्या खाला जारी केल्ल्यो सुचोवण्यो/सर्क्युलरां परिणामकारक जावपा खातीर संबंदींत न्यायालयाच्या न्यायाधिकारक्षेत्रांत वेपार करपी सगळ्या पक्षांनीं तांकां पाळो दिवंक जाय आनी संबंदीत सगळ्या म्हायतीची पुरवण करूंक जाय.

ब्रोकरेज (दलाली कर)

22.क्लायंटान वांगडी त्या वेळार लागू आसपी आनी क्लायंटाच्या खात्याक, उलाढालीक आनी वांगडी क्लायंटाक दिता त्या सेवेक लागू जाता ते प्रमाणें दलाली आनी कायदेशीर कर फारीक करचो पडटलो. वांगडी

ऍक्सचेंजीन स्पश्ट केल्ल्या नियम, पोट-नियम, वेवसायीक नेम आनी/वा SEBI च्या नियमा परस चड दलाली कर घेवंक शकना.

रद्द करप आनी अधिकार काडून घेवप

- 23.वांगड्याच्या हेर हक्कांकडेन पक्षपात करिनास्तना (लवादाकडेन प्रकरण व्हरपाच्या हक्का सयत), मार्जीनां (फायदे) वा हेर रक्कम, फारीक करूंक नाशिल्लीं रीणां इत्यादींची फारीकसाण केली ना जाल्यार वांगडी क्लायंटाचे कांय वा सगळे अधिकार रद्द करतलो/काडून उडयतलो आनी अशा अधिकार रद्द करपाच्या/काडून उडोवपाचो खर्च क्लायंटाच्या जापसालदारकी/लागणुकीतल्यान जुळोवन घेतलो हें क्लायंटाक समजता. अधिकार रद्द केल्ल्यान/काडून घेतिल्ल्यान जाल्ल्या कसल्याय आनी सगळ्या लुकसाणीची भरपाय क्लायंटा कडल्यान करून घेतले आनी ताका ती सोंसची पडटली.
- 24.क्लायंटाचो मृत्यु वा दिवाळखोर जालो जाल्यार वा तो/ती घेवपाक आनी फारीक करपाक शकलो ना जाल्यार वा क्लायंटान खरेदी वा विक्री करपाचो आदेश दिल्ल्यो कमोडीटी धाडपाक वा स्थलांतरण करूंक असमर्थ आसा जाल्यार, वांगडी क्लायंटाची उलाढाल (वेव्हार) बंद करूंक शकता आनी किदेंय आसा जाल्यार, क्लायंटाच्या मालमत्ते आड लुकसाणीचो दावो करूंक शकता. क्लायंट वा ताची नॉमिनी, वारसदार, उत्तराधिकारी आनी मुखत्यार खंयचींय शिल्लकीचे हकदार आसतले. नॉमिनीचो अधिकार आसपी निधी/कमोडीटीचे कायदेशीर वारसदाराक स्थलांतरण वांगडी वैध पध्दतीन करतलो.

किजील सोडोवप

- 25.वांगडी ताच्या वतीन हाताळपी सदळ्या उलाढाली संबंदीत क्लायंटाच्यो कागाळी सोडोवंक सहकार्य दितलो.
- 26.ठेवी, फायद्याची रक्कम इ., संबंदांतले कसलेय दावे आनी/वा किजील सोडोवंक क्लायंट आनी वांगडी, जंय वेपार जाला थंयच्या वेवसायीक नियम, पोटनियम आनी कायद्या प्रमाणें आनी ताच्या खाला वेळा वेळार जारी केल्ल्या सर्क्युलर/सुचोवण्यां प्रमाणें, लवादाकडेन गा-हाणें मांडूक शकतलो.
- 27.क्लायंट/वांगड्याचें किजील सुटावें करूंक अधिकृत प्रतिनिधीन क्लायंट/वांगड्याक संबंदीत जारी केल्ल्यो सुचोवण्यो किदेंय आसा जाल्यार, क्लायंट/वांगड्याच्या वतीन तशें प्रतिनिधीत्व करपाच्या अधिकृत पत्रा च्या अनुशंगान बंधनकारक आसतल्यो.
- 28.तांच्या सगल्या क्लायंटाक सुगम आसपी परिणामकारक कागाळ सोडोवंक दरेक वांगड्याच्यो गरजो
 - वांगड्याकडेन तांच्या क्लायंटाकडल्यान वा ताच्या वतीन तांकां दिल्ल्या अर्थीक उत्पाद वा अर्थीक सेवेच्या संबंदान येवपी कागाळी रोखड्योच आनी न्यायान घेवपाक आनी त्यो सोडोवपाक एक परिणामकारक यंत्रणा आसूंक फावो.
 - b. क्लायंटा वांगडा संबंद जोडटा ताच्या सुरवेक आनी क्लायंटाक म्हायतीची गरज आसता तेन्ना वांगड्यान क्लायंटाक ती दिवंक फावो, तातूंत आसपावता–
 - i. खंयचीय कागाळ सोडयतना तीचो पाठपुरावो करपाचो क्लायंटाचो अधिकार; आनी
 - ii. तांच्या क्लायंटा कडल्यान कागाळी मेळोवपाक आनी त्यो सोडोवपाखातीर वांगडी आपणायता ती प्रक्रिया.

29 A क्लायंटाक योग्य सल्लो दिवपाची तजवीज

क्लायंटाची अर्थीक परिस्थिती आनी गरजो हे सयत, क्लायंटाची संबंदीत व्यक्तिगत परिस्थिती विचारांत घेवन योग्य सल्लो घेवपाचो अधिकार. ही लागणूक क्लायंटाक सल्लो दिवपी व्यक्तीक लागू जातली आनी तसो सल्लो दिवपा गरजेची आशिल्लें अर्थीक उत्पाद आनी सेवांचें वर्गीकरणाचो उल्लेख करूंक शकता.

- a. एका वांगड्यान करूंक फावो -
 - ं. क्लायंटाच्या संबंदीत व्यक्तिगत परिस्थितीची योग्य आनी अचूक म्हायती मेळोवपाचे सगळे यत्न; आनी
 - ii. क्लायंटाची संबंदीत व्यक्तिगत परिस्थिती विचारांत घेवन योग्य सल्लो क्लायंटाक दिवपाची खात्री
- b. क्लायंटाची संबंदीत व्यक्तिगत परिस्थिती अपुर्ण वा सारकी ना अशें वांगड्याक कळत जाल्यार, अपुर्ण वा अयोग्य म्हायती खातीर वांगड्यान याचीके दरम्यान क्लायंटाक शिटकावणी दिवंक फावो.
- c. क्लायंटाक मेळपी अर्थीक उत्पाद वा अर्थीक सेवा वांगड्याक क्लायंटा खातीर योग्य दिसली ना जाल्यार, वांगड्यान –
 - ं. क्लायंटा कडेन लेखी ताचो सल्लो स्पश्टपणान आनी क्लायंटाक समजता ते पद्दतीन दिवं येता; आनी
 - ii. क्लायंटान मागणी केल्ले अर्थीक उत्पाद वा अर्थीक सेवाच मुद्दो 29.A.a क पाळो दितकीच आनी क्लायंटा कडल्यान लेखी पावती येतकीच उपलब्ध करूं येता.

30.संघर्श सोडयतना

क्लायंट आनी वांगड्याचे हितसंबंद हांचे मदी कसलोय संघर्श उप्रासलो जाल्यार, क्लायंटाच्या हितसंबंदांक पयली पसंती दिवंक जाय.

- a. वांगड्यान हें करूंक फावो -
 - i. कसल्याय संघर्शाच्या संदर्भांत क्लायंटाक म्हायती दिवंक जाय, हातूंत क्लायंटाक सल्लो दिवपा खातीर वांगडी घेवपा आशिल्लो वा ताका मेळिल्लो कसलोय संघर्शात्मक पगार हांचो समावेश लेगीत आसता; आनी
 - ii. जर वांगडी जाणां वा ताणे तशें जाणून घेवप आवश्यक आसा, क्लायंटाच्या हितसंबंदांक मुखेल प्राथमिकताय दिवंक फावो, जर संघर्श हांच्या मदीं आसा –
 - 1. ताचो स्वताचो हितसंबद आनी क्लायंटाचे हितसंबंद; वा
 - 2. संबंदीत वांगड्याचे हितसंबंद आनी क्लायंटाचे हितसंबंध, जर वांगडी हो वेवसायीक प्रतिनिधी आसा.
- b. मुद्दो 16a.i. खालची म्हायती क्लायंटाक लेखी आनी क्लायंटाक समजता ते पद्दतीन दिवंक जाय आनी क्लायंटाक कडल्यान तत्सम पावती घेवंक जाय.
- c. ह्या विभागांत, "संघर्शात्मक पगार" म्हणल्यार वांगड्यान क्लायंट सोडून दुसऱ्या व्यक्ती कडल्यान घेतिल्लो लाभ, जो मागीर पयशानीं वा दुडवां विरयत आसूं पूण जाचो परिणाम क्लायंटाक वांगड्याकडल्यान मेळपी सल्ल्याचेर जावपाची शक्यताय आसता.

संबंद तोडप

- 31.खंयच्याय कारणांक लागून वांगडी कमोडीटी ऍक्सचेंजीच्या वांगड्याकडेन संबंद तोडटा हातूंत वांगड्याच्या घाळपणाक लागून वांगडीपद सोंपोवप, राजीनामो दिवप वा काडून उडवप हांचो समावेश आसता - वा जर बोर्डान प्रमाणपत्र रद्द केल्यार वांगडी आनी क्लायंटा मजगतीचे संबंद सोंपोवंक येतात.
- 32.वांगडी, अधिकृत व्यक्ती आनी क्लायंट हेर पक्षांक एका म्हयन्यापरस आदीं लेखी सुचोवणी दिवंन कसलेंच कारण स्पश्ट करिनास्तना तांच्या मदलें नातें सोंपोवंक शकता. तथापि अशा समाप्तीक लागून, पक्षाच्या उलाढालीक लागून वा ताच्या अनुशंगान आयिल्ले सगळे हक्क, लागणूको आनी जापसालदारक्यो संबंधीत पक्षांक वा ताच्या/तिच्या वारसदार, अंमलबजावणी करप्याक, प्रशासकाक, कायदेशीर प्रतिनिधीक वा वारसदाराक, जो कोण आसा ताका पाळचे पडटले आनी लागू जातले.
- 33.अधिकृत व्यक्तीक मरण आयल्यार/तो दिवाळखोर जाल्यार बोर्डाकडेन ताची/तांची नोंदणी रद्द जाल्यार वा/कमोडीटी ऍक्सचेंजीन अधिकृत व्यक्तीची मान्यताय फाटीं घेतल्यार आनी/वा वांगड्यान खंयच्याय कारणाक लागून अधिकृत व्यक्ती वांगडचो करार रद्द केल्यार, क्लायंटाक तशा रद्दीकरणाची म्हायती दितले आनी क्लायंट वांगड्याचो थेट क्लायंट म्हूण समजतले आनी क्लायंट एका म्हयन्या परस आदीं लेखी बरोवन संबंद तोडपाची सुचोवणी दिना मेरेन वांगडी, अधिकृत व्यक्ती आनी क्लायंटाचेर शेक आसपी 'हक्क आनी जापसालदारक्यो' दस्तावेजांत समाविश्ट केल्लीं सगळीं पोटकलमां आसा तशींच लागू जातलीं.

अतिरिक्त हक्क आनी जापसालदारक्यो

- 34.वांगडी आनी क्लायंट SEBI न आनी वेपार जाला थंयच्या संबंदीत एक्सचेंजीन केल्ले नियम, वेवसायीक कायदे आनी पोटनियम, सर्क्युलरां, सुचोवण्यो आनी मार्गदर्शक तत्वां प्रमाणें वेळच्या वेळार तांची खातीं एकठांय करूंक आनी समेट करूंक शकतले.
- 35.वांगडी आपल्या क्लायंटाक ऍक्सचेंजीन वेळा वेळार स्पश्ट केल्ल्या स्वरूपा प्रमाणें करार नोंद जारी करतलो हातूंत आदेश क्रमांक, वेपाराचो क्रमांक, वेपाराचो वेळ, वेपाराचो शुल्क, वेपाराचें प्रमाण, व्युत्पन्न कराराचो तपशील, क्लायंटाचो कोड, दलाली, लागू जावपी सगळे कर आनी ऍक्सचेंजीन तितल्या वेळेंत स्पश्ट केल्ली भरप सक्तीची आशिल्ली म्हायती सयत हेर तत्सम सगळो तपशील इत्यादी सयत उलाढालीच्यो सगळ्यो नोंदी जारी करतलो. डिजीटल स्वाक्षरी वापरून इलॅक्ट्रोनीक स्वरूपांत आनी/वा हार्ड प्रतींत 24 वरां भितर वांगड्यान करार नोंदी गुंतवणूकदाराक दिवच्यो पडटल्यो.
- 36.वांगडी निधीतल्यान वा कमोडीटीसच्या डिलीवरीतल्यान, जें किदें आसा ते प्रमाणें, क्लायंटाक 24 वरां भितर वेपार जाल्ल्या संबंदीत ऍक्सचेंजीतल्यान मेळिल्ल्या मोबदल्या प्रमाणें, क्लायंटान उल्लेख करूंक ना तोमेरेन वेळच्या वेळार जंय वेपाराची अंमलबजावणी जाल्ली आसता थंयच्या संबंदीत ऍक्सचेंजीन उल्लेख केल्ले प्रमाणें मोबदलो फारीक करतलो.
- 37.वेपाराची उलाढाला जाल्ल्या प्रस्तुत ऍक्सचेंजीन स्पश्ट केल्ले प्रमाणें, नेमान आनी तितल्या वेळेत, वेळच्या वेळार, वांगडी ताच्या दरेक क्लायंटाच्या संबंदीत दोनूय निधी आनी कमोडीटीस खातीर 'खात्याचें निवेदन' धाडटलो. वेपाराची उलाढाला जाल्ल्या प्रस्तुत ऍक्सचेंजीन स्पश्ट केल्ले प्रमाणें, वांगडी (स्टॉक ब्रोकर) च्या पावती प्रमाणें, पुरक वेळेत, वेळच्या वेळार, क्लायंट निवेदनात खंयच्योय त्रुटी आसात जाल्यार त्रुटी दाखोवंक शकता.
- 38.वांगड्यान क्लायंटांक दर दिसा फायद्याचें निवेदन धाडचें पडटलें. फायद्याच्या निवेदनात ठेव दवरिल्ल्याचो तपशील, वापरिल्ल्याची म्हायती थीर ठेवेच्यो पावत्यो (FDR), बँकेची हमी, वॅरहावजाच्यो पावत्यो,

सिक्युरिटी इ. हांच्या सयत सिक्युरिटीची स्थिती (उपलब्ध शिल्लक/क्लायंटा कडल्यान देय) हांचो समावेश आसूंक जाय.

- 39.क्लायंटान आपल्याक वांगड्या कडेन संबंद जोडपा खातीर ताचे कडेन आवश्यक कायदेशीर क्षमताय आसा आनी तसो अधिकार आसा आनी ताच्या लागणूकेक पाळो दिवंक तो समर्थ आसा हाची खात्री दिवची पडटली. सगळ्या उलाढालींक पाळो दिवंक आवश्यक सगळे वेव्हार उलाढाल नोंद जावच्या आदीं क्लायंटान नमूद करचे पडटले.
- 40.जर वांगडी ताचें/तिचें/तांचें वांगडीपद सोडटा जाल्यार, वांगड्यान, गुंतवणूकदारा कडल्यान किदेंय आसा जाल्यार, दावो करपी भौशीक सुचोवणी दिवपाक जाता. ऍक्सचेंजीच्या वेपारीक प्रणालीवयल्यान जाल्ल्या वेवहारा संबंदान दावो आसल्यार, योग्य कालावधी भितर क्लायंटान योग्य कागदपत्रां सयत ऍक्सचेंजी कडेन कागाळ दाखल करप गरजेचें आसा.
- 41.A. फटोवपाचें आचरण आनी अनुचीत वेव्हार हांच्या सयत अयोग्य आचरणा पसून राखण
 - a. अर्थीक उत्पाद वा अर्थीक सेवां संबंदान अयोग्य आचरण प्रतिबंधीत आसा.
 - b. "अयोग्य आचरण" म्हणल्यार वांगड्याची वा ताच्या अर्थीक प्रतिनिधीची अशी कृती वा गाळणी जाका लागून क्लायंटाक माहितगार वेव्हारीक निर्णय घेवपा पसून तो परावृत्त जावंक शकता आनी हातूंत आसपावता –
 - i. मुद्दो 41.B खाला फटोवपाचो वेव्हार
 - ii. मुद्दो 41.C खाला अनुचीत वेव्हार
 - iii. उल्लेख करूं येतात अशे तत्सम वेव्हार

41.B.

- a. क्लायंटाची वेव्हारीक निर्णय क्षमता बधीर करता आनी अन्यथा तो तसो निर्णय घेवचो नासलो, वांगडी वा ताच्या अर्थीक प्रतिनिधीचें आचरण फटोवपी आसा अशें म्हणू येता, हातूंत आसपावता –
 - i. क्लायंटाक चुकीची म्हायती दिवप वा अर्थीक प्रतिनिधी वा वांगडी खरी ना हाची जाण आसपी म्हायती दिवप; वा
 - ii. भरवंसो दवरूंक शकनात अशा पद्दतीन क्लायंटाक खरी म्हायती दिवप.
- b. मुद्दो 41.B.a खाला दिल्ल्या प्रमाणें आचरण फटकीरें आसा हाची शहानीशा करतना मुखावयले "निर्देशीत घटक" विचारांत घेवचे पडटले –
 - अर्थीक उत्पाद वा अर्थीक सेवेचे मुखेल गुणधर्म, हातूंत तांची खाशेलपणां, फायदे आनी क्लायंटाक आसपी जोखीम हांचो समावेश आसता;
 - ii. क्लायंटाची थारावीक अर्थीक उत्पाद वा अर्थीक सेवेची गरज आनी ताची क्लायंटा खातीरची योग्यताय:
 - iii. अर्थीक उत्पाद वा अर्थीक सेवे खातीर करपाची फारीकसाण वा फारीकसाण मेजपाची पद्दत;
 - iv. अर्थीक करारांतल्या खंयच्याय अटीचें अस्तित्व, भायरावणी वा ताचो परिणाम, जो त्या अर्थीक कराराच्या संदर्भांत अर्थीक भार आसता;
 - v. वांगड्याचें स्वरूप, योगदान आनी अधिकार, हातूंत तांची वळख, नियामक स्थिती नातें आसपावता; आनी

vi. खंयच्याय कायदो वा नियमना खाला क्लायंटाचे अधिकार.

41.C.

- a. वांगडी वा ताचो अर्थीक प्रतिनिधी हांचे अर्थीक उत्पाद वा अर्थीक सेवे संबंदातलें आचरण अनुचीत आसता जर तातूंत –
 - i. बळाचो वापर वा कोणाचें सांगणें हांचो समावेश आसता; आनी
 - ii. क्लायंट अन्यथा घेवचो नाशिल्लो असो वेव्हारीक निर्णय तो घेवपाचो आसता वा तो घेता.
- b. आचरणांत बळाचो वापर वा प्रभाव आसा हाची शहानीशा करूंक मुखावयल्याचो विचार करूंक फावो –
 - i. आचरणाचो वेळ, थळ, स्वरूप वा निर्णय;
 - ii. भेश्टावपी वा अनुचीत भाशेचो वा आचरणाचो वापर;
 - कसल्याय दुर्दैवी प्रकाराची पिळवणूक वा क्लायंटाच्या परिस्थितीचो गैरफायदो घेवप, जातूंत वांगडी जाणूनभुजून अर्थीक उत्पाद वा अर्थीक सेवेच्या संबंदान क्लायंटाच्या निर्णयाचेर परिणाम करता;
 - iv. क्लायंट अर्थीक करारा खाला अधिकार वापरूंक सोदता पूण वांगडी करारबाह्य बंधनां घालता हातूंत आसपावता –
 - v. अर्थीक करार सोंपोवपाचो अधिकार;
 - vi. वेगळ्या अर्थीक उत्पाद वा हेर वांगड्या कडेन वचपाचो अधिकार
 - vii. कसलीय कृती करपाक भिरांत, ती भिरांत उत्पन्न करपी परिस्थिती.

इलॅक्ट्रोनीक करार नोंदी (ECN)

- 42.क्लायंटान इलॅक्ट्रोनीक पद्दतीन करार नोंद मेळोवप वेंचलें जाल्यार, ताणें योग्य ई-मेल आयडी (क्लायंटान तयार केल्लो) वांगड्याक दिवचो पडटलो (उपकार करून परिशिश्ट 3 चें विधान A पळोवचें). सदस्य या संदर्भात वेळोवेळी जारी सर्व नियम/ व्यवसाय नियम/पोट-कायदे परिपत्रके/पूर्तता आहेत याची खात्री होईल. ई-मेल आयडीत जाल्लो कसलोय बदल लेखी पत्रा वरवीं क्लायंटान वांगड्याक कळोवचो पडटलो. क्लायंटान माजाळ्या वरवीं वेपार करप वेंचलें जाल्यार, क्लायंटान उल्लेख केल्ल्या उपेगकर्त्याच्या आयडी आनी पासवर्ड वरवीं ईमेल आयडीच्या बदलाची मागणी करूंक शकतात.
- 43.ई-मेल आयडी वरवीं धाडिल्ले सगळे ECN चेर डिजीटल स्वाक्षरी केल्या, एनक्रिप्ट केल्यात, नॉन-टॅंपरेबल आनी IT कायदो, 2000 त केल्ल्या तरतुदीक ती पाळो दिता हाची खात्री वांगड्याक करची पडटली. ECN जोडणेंवरवीं ईमेल करून धाडिल्ली आसल्यार, जोडिल्ल्या फायलीचेर लेगीत डिजीटल स्वाक्षरी आसची पडटली, ती एनक्रिप्ट केल्ली आसची पडटली आनी ती किद्यानूच हस्तक्षेप करपी नासची पडटली.
- 44.वांगड्यान मेल बाऊन्स जाल्ल्याच्या अधिसुचोवणेची पावती मेळना जाल्यार करार नोंद क्लायंटाच्या ई-मेल आयडीचेर धाडली अशें गृहीत धरतले हाची नोंद क्लायंटान घेवची.
- 45.ऍक्सचेंजीन IT कायदो, 2000 त तरतूद केल्ल्या प्रमाणें आनी SEBI/कमोडीटी ऍक्सचेंजीन वेळच्या वेळार जारी केल्ल्या नियम/सर्क्युलर/मार्गदर्शक तत्वांत उल्लेख केल्ले पद्दतीन, वांगड्यान ECN हाताळूंक जाय आनी सॉफ्ट आनी हस्तक्षेप न करपी स्वरूपांत ई-मेलाची पावती दिवंक जाय. डिलीवरीचो पुरावो देखीक

SEBI/कमोडीटी ऍक्सचेंज कायद्या खाला उल्लेख केल्ले प्रमाणें करार नोंदी धाडच्या वेळार प्रणालीन निर्माण केल्लो लॉग अहवाल वांगड्यान विशिश्ट कालावधी खातीर राखून दवरचो पडटलो. लॉग अहवालात क्लायंटाक पावूंक नाशिल्ल्या करार नोंदींचो तपशील/न्हयकारिल्लो ई-मेल वा परत बाऊन्स जाल्ल्याचो तपशील लॉग अहवालात दिवपाक फावो. SEBI/कमोडीटी ऍक्सचेंजीन घालून दिल्ल्या नियम/ सर्क्युलर/मार्गदर्शक तत्वांत उल्लेख केल्ले प्रमाणें वांगड्यान थारावीक कालावधीत सदांच बाऊन्स जाल्ल्या मेलींची पावती दवरपाक सगळीं संभाव्य पांवलां उबारूंक फावो.

- 46.इलॅक्ट्रीक पद्दतीन करार नोंदी मेळोवप वेंचूक नाशिल्ल्या क्लायंटां खातीर वांगडी प्राकृतीक मोडांत करार नोंदी धाडप चालू दवरतलो. ECN क्लायंटाक मेळूंक पावल्यो नात वा क्लायंटाच्या ई-मेल आयडीन न्हयकारल्यो (मेल बाऊन्स जावप) जाल्यार, SEBI/कमोडीटी ऍक्सचेंज कायद्या खाला उल्लेख केल्ले प्रमाणें, विशिश्ट वेळे भितर स्टॉक ब्रोकर क्लायंटाक प्राकृतीक करार नोंद धाडटलो आनी तशा प्राकृतीक करार नोंदीच्या डिलिवरीचो पुरावो सांबाळून दवरतलो.
- 47.क्लायंटा वांगडच्या ECN च्या आदानप्रदानाच्या शिवाय, वांगडी ताच्या वॅबसायटीचेर, जर आसा जाल्यार, सुरक्षीत तरेन ECN प्रकाशीत करतलो आनी क्लायंटाक समर्पक ऍक्सॅस मेळोवंन दितलो आनी ह्या उद्देशा खातीर, क्लायंटाक एक एकमेव उपेगकर्त्याचें नांव आनी पासवर्ड उपलब्ध करून दितलो जाचे वरवीं क्लायंटाक करार नोंद इलॅक्ट्रोनीक पद्दतीन सांबाळपाचो आनी/वा मुद्रण प्रत काडपाचो पर्याय आसतलो.
- 48.क्लायंटा कडल्यान मेळिल्लें इलॅक्ट्रोनीक कॉन्ट्रेक्ट नोट (ECN) प्रतिज्ञा त्या क्लायंटाक वता जाणी फॉर्म इलॅक्ट्रोनीक पद्दतीन मेळप वेंचला. क्लायंटान तें काडिना तोमेरेन ही प्रतिज्ञा तशीच वैध उरता.

कायदो आनी न्यायाधिकारक्षेत्र

- 49.ह्या दस्तावेजांत मांडिल्ल्या विशिश्ट हक्कां शिवाय, वांगडी, अधिकृत व्यक्ती आनी क्लायंटाक ऍक्सचेंजीच्या नियम, पोट-नियम आनी वेवसायीक नियम हांच्या खाला हेर अधिकार आसतले जे वरवीं क्लायंट ताच्या खालच्या सर्क्युलर/सुचोवण्यां वरवीं वा SEBI च्या नियम आनी कायद्या वरवीं वेपार वेंचतले.
- 50.ह्या दस्तावेजातल्यो तरतुदी सरकारी अधिसुचोवण्यो, SEBI वरवीं जारी जावपी खंयचेय नियम, कायदे, मार्गदर्शक तत्वां आनी सर्क्युलर/सुचोवण्यो आनी जंय वेपाराची अंमलबजावणी जाता त्या वेळच्या वेळार जावपी कमोडीटी ऍक्सचेंजींच्या नियम, वेवसायीक नियम आनी पोट कायद्यांच्या, सदांच अधीन आसतले.
- 51.लवाद आनी तडजोड कायदो, 1996 खाला लवादांनी पास केल्ल्या खंयच्याय निवाड्याक वांगडी आनी क्लायंटान पाळो दिवचो पडटलो. पूण, लवादाच्या निवाड्याचेर खंयच्याय एका पक्षाचें समाधान जालें ना जाल्यार कमोडीटी ऍक्सचेंजींत अपीलाची तरतूद सुध्दां केल्ली आसा.
- 52.ह्या दस्तावेजांत वापरिल्ले शब्द आनी स्पश्टीकरण पूण जाची हांगा व्याख्या केल्ली ना, संदर्भाक अन्यथा गरजेचो आसना तोमेरेन, ऍक्सचेंज/ SEBI खाला नेमून दिल्ले नियम, पोटनियम आनी वेवसायीक नियम आनी ते खाला जारी केल्ले सर्क्युलर/सुचोवण्यांचो अर्थ तोच आसता.
- 53.स्टॉक ब्रोकरान संयोजन केल्लीं सगळीं अतिरिक्त स्वयं पोटवाक्यां/दस्तावेज ऍक्सचेंज/ SEBI ची उल्लंघन करपी आसचीं न्हय. तशा स्वयं पोटवाक्यां/दस्तावेज (दस्तावेजांनी) केल्ले खंयचेय बदल जावच्या 15 दीस पयलीं सुचोवणी दिवपाची गरज आसा. ऍक्सचेंज/ SEBI उल्लेख केल्ले हक्क आनी बंधनांनी केल्ले बदल क्लायंटाक कळोवचे पडटले.

54.SEBI च्या नियम आनी कायद्यानीं बदल जाल्ल्यान वा वेपाराची अंमलबजावणी जावपी प्रस्तुत कमोडीटी ऍक्सचेंजीचे पोट-नियम, नियम आनी कायद्यान जाल्ल्या बदलांक लागून पक्षाच्या हक्क आनी बंधनांनी बदलाव आयलो जाल्यार, ते बदल ह्या दस्तावेजांत उल्लेख केल्ल्या पक्षांच्या हक्क आनी बंधनांनी दुरुस्ती करून तांचो अंतर्भाव करतले.

55.वांगड्यानीं तांच्या क्लायंटांक खात्याचें निवेदन धाडूंक दिवंक जाय.

वांगड्यांनी क्लायंटा कडेन उपलब्ध केल्ल्या वेपाराच्या सुविधेचेर आदारीत माजाळें आनी वायरलॅस तंत्रज्ञान ('हक्क आनी बंधनां' दस्तावेजांत उल्लेख केल्ले सगळे पोटनियम लागू जातले. तेभायर, हातूंत उल्लेख केल्ले पोटनियम लेगीत लागू जातले)

- 1. वांगडी, वायरलॅस तंत्रज्ञानाच्या वापरा वरवीं, जातूंत माजाळ्याचो प्रोटोकॉल (IP) वापरतात अशा मोबायल फोन, डेटा कार्डी सयत लॅपटॉप, इत्यादी डिव्हायसांचो वापर जावं येता, माजाळ्याचेर आदारीत वेपार (IBT) आनी कमोडीटी वेपार करपा खातीर पात्र आसा. वायरलॅस तंत्रज्ञान वापरून माजाळ्याचेर आदारीत वेपार/कमोडीटी वेपारा खातीरSEBI आनी ऍक्सचेंजीन वेळा वेळार स्पश्ट केल्ल्या सगळ्या आवश्यक गरजांची पुरवण वांगड्यान करची पडटली.
- 2. क्लायंट कमोडीटीनी गुंतवणूक करूंक/वेपार करूंक इत्सुक आसतात आनी ह्या उद्देशा खातीर, क्लायंट एकतर माजाळ्याचेर आदारीत वेपार सुविधा वापरूंक वा वायरलॅस तंत्रज्ञानाच्या वापरा वरवीं कमोडीटी वेपाराची सुविधा वापरूंक इत्सुक आसतात. वांगड्यांनी IBT सेवा क्लायंटाक दिवची पडटली, आनी SEBI/ऍक्सचेंजीन केल्ल्या तरतुदी चेर आनी ताका लेखून क्लायंटान वांगड्याच्या IBT सेवेचो उपयोग क्लायंटान करूंक जाय आनी ऍक्सचेंज/SEBI स्पश्ट केल्ल्या अटीं कडेन जुळपी वांगड्याच्या IBT वॅब सायटीवयले नेम आनी शर्तीकडेन त्यो मेळटोज्ळट्यो आसूंक जाय.
- 3. वांगड्यान वायरलॅस तंत्रज्ञान/माजाळे/स्मार्ट ऑर्डर रुटींग वा हेर तंत्रज्ञाना वरवीं कमोडीटी वेपारा कडेन निगडीत खाशेलपणां, जोखीमी, लागणूको, बंधनां आनी जापसालदारक्यो हांची म्हायती वांगडी क्लायंटाक करून दितलो.
- वांगड्याची IBT प्रणाली स्वताच आरंभीक पासवर्ड आनी ताचें पासवर्ड धोरण निर्माण करता आनी तें ऍक्सचेंज/SEBI/उल्लेख केल्ल्या अटींप्रमाणें आसता हाचें ज्ञान वांगड्यान क्लायंटाक करून दिवंक जाय.
- 5. उपेगकर्त्याचें नांव आनी पासवर्ड गुपीत आनी सुरक्षीत राखपाची जापसालदारकी क्लायंटाची आसता आनी नोंद जावपी सगळ्या आदेशां खातीर आनी खंयच्याय व्यक्तीन वांगड्याच्या IBT प्रणाली वरवीं क्लायंटाचो पासवर्ड आनी/वा उपेगकर्त्याचें नांव वापरून केल्ल्या खंयच्याय वेव्हारां खातीर, मागीर ताका तशें करपाचो अधिकार घडये आसचो ना, तो (क्लायंट) एकमात्र जापसालदार आसता. वायरलॅस तंत्रज्ञाना वरवीं ऑर्डर रुटेड प्रणाली वरवीं माजाळ्याचो वेपार/कमोडीटी वेपार करपा खातीर प्रामाण्य तंत्रज्ञान आनी कडक सुरक्षा उपायांची गरज आसता हाचें ज्ञान लेगीत क्लायंटाक आसता आनी क्लायंटाचो वा ताच्या अधिकृत प्रतिनिधीचो पासवर्ड हेर तिसऱ्या पक्षाक हातूंत कर्मचारी आनी वांगड्याच्या डिलरांचो समावेश आसा उघड जाल्लो ना हाची खात्री करून घेता.
- 6. क्लायंटान तो जर ताचो पासवर्ड विसरलो, वांगड्याच्या IBT प्रणालींत सुरक्षेक गळटी लागिल्ल्याचें ताका समजलें, हस्तक्षेपाचो दुबाव आयलो/सोद लागलो/ताच्या पासवर्ड/उपेगकर्त्याच्या नांव/खात्यावरवीं अनिधकृत ऍक्सॅस/हस्तक्षेप जाल्ल्याचें जाणवलें जाल्यार तशा अनिधकृत वापर, तारीख, पद्दत आनी तशा अनिधकृत वापराक लागून प्रभावीत जाल्ल्यो उलाढाली ह्या म्हायती सयत क्लायंटान वांगड्याच्या तत्काळ अधिसुचीत करूंक जाय.
- 7. वायरलॅस तंत्रज्ञाना वरवीं माजाळें/कमोडीटी वेपाराचेर रुटीन ऑर्डरी खातीर घेवपाच्या सेवां वांगडा आसपी जोखीमीची जाण आनी पुराय ज्ञान क्लायंटाक आसा आनी क्लायटाच्या खंयच्याय प्रकारच्या उपेगकर्ता नांव/पासवर्डां खंयच्याय आनी सगळ्या कृती खातीर क्लायंट पुरायेन जापसालदार आनी जबाबदार आसतलो.

- 8. क्लायंटाच्या मागणेवयल्यान वांगडी ईमेल वरवीं ऑर्डरी/वेपार समर्थन धाडटलो. ऑर्डर/वेपार पुनर्तपासणी वॅब पोर्टलाचेर सुध्दां उपलब्ध आसता हाचें ज्ञान क्लायंटाक आसा. वायरलॅस तंत्रज्ञान वापरून क्लायंट वेपार करता जाल्यार, वांगडी क्लायंटाच्या डिव्हायसाचेर ऑर्डर/वेपार समर्थन धाडटलो.
- 9. माजाळ्याचेर वेपार करपांत खुबशे अनिश्चीत घटक आसतात आनी कठीण हार्डवॅर, सॉफ्टवॅर, प्रणाल्यो, दळणवळण लायनी, पेरीफेरल इत्यादी मदीं इबाड आनी बिघाड जावंक शकता. वांगडी आनी ऍक्सचेंज क्लायंटाक वांगड्याची IBT सेवा सुरळीत आनी सदांच उपलब्ध आसतली हाची हमी दिना वा ताचें प्रतिनिधीत्व करिना.
- 10. कसलेंय निलंबन, आडखळ, वांगड्याची IBT प्रणाली वा सेवा वा ऍक्सचेंज सेवा वा प्रणालीचो दुरुपयोग वा अनुपलब्धताय वा क्लायंट/वांगडी/ऍक्सचेंजीचेर प्रणालीचें अपेस, वांगडी/ऍक्सचेंजीच्या नियंत्रणा भायर खंयच्याय कारणाक लागून खंयच्याय लिंक/प्रणालीच्या अपेसाक लागून ताच्या आदेशाची अंमलबजावणी जावप ना, अशा कारणांक लागून क्लायंटाक ऍक्सचेंज वा वांगड्याआड खंयचोच दावो करूंक मेळचो ना.